

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1287/2006

2010/EØS/23/41

av 10. august 2006

om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF med hensyn til dokumentasjonsplikt for verdipapirforetak, transaksjonsrapportering, markedsinnsyn, opptak av finansielle instrumenter til notering samt definisjon av begreper for nevnte direktivs formål(*)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP
HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF og om oppheving av rådsdirektiv 93/22/EØF⁽¹⁾, særlig artikkel 4 nr. 1 punkt 2, artikkel 4 nr. 1 punkt 7 og artikkel 4 nr. 2, artikkel 13 nr. 10, artikkel 25 nr. 7, artikkel 27 nr. 7, artikkel 28 nr. 3, artikkel 29 nr. 3, artikkel 30 nr. 3, artikkel 40 nr. 6, artikkel 44 nr. 3, artikkel 45 nr. 3, artikkel 56 nr. 5 og artikkel 58 nr. 4, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I direktiv 2004/39/EF fastsettes allmenne rammeregler for finansmarkeder i Fellesskapet, blant annet driftsvilkår for verdipapirforetaks yting av investeringstjenester og tilleggstjenester samt deres utøvelse av investeringsvirksomhet, organisatoriske krav (herunder dokumentasjonsplikt) til verdipapirforetak som yter slike tjenester og utøver slik virksomhet på yrkesmessig grunnlag, og til regulerte markeder, rapporteringsforpliktelser med hensyn til transaksjoner med finansielle instrumenter samt krav om innsyn i forbindelse med aksjetransaksjoner.
- 2) Det er hensiktsmessig at disse bestemmelsene har form av en forordning for å sikre harmoniserte regler i alle medlemsstatene, fremme markedsintegrasjon og yting av investerings- og tilleggstjenester over landegrensene og legge til rette for ytterligere konsolidering av det indre marked. Bestemmelser om visse sider ved dokumentasjon, transaksjonsrapportering, innsyn og råvarederivater har få berøringspunkter med nasjonal lovgivning og nærmere regler for kundeforhold.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 241 av 2.9.2006, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 21/2007 av 27. april 2007 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester) se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 38, 9.8.2007, s. 26.

⁽¹⁾ EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1. Direktivet endret ved direktiv 2006/31/EF (EUT L 114 av 27.4.2006, s. 60).

- 3) Det er hensiktsmessig med detaljerte og fullt ut harmoniserte innsynskrav og regler for transaksjonsrapportering for å sikre like markedsvilkår og at verdipapirmarkedene virker på en tilfredsstillende måte i hele Fellesskapet, samt for å legge forholdene til rette for en effektiv integrering av disse markedene. Visse sider ved dokumentasjonen henger nært sammen ettersom det gjøres bruk av de samme begrepene som dem som er definert for transaksjonsrapportering og innsyn.
- 4) Rammereglene fastsatt ved direktiv 2004/39/EF for rapportering av transaksjoner med finansielle instrumenter har som mål å sikre at relevante vedkommende myndigheter blir behørig underrettet om transaksjoner som de skal føre tilsyn med. Det er derfor nødvendig å påse at et felles datasett blir samlet inn fra alle verdipapirforetak, med minst mulig variasjon fra medlemsstat til medlemsstat, for å minske forskjellene i de rapporteringsforpliktelsene som foretak med virksomhet over landegrensene er underlagt, og for å øke mest mulig den andelen data en vedkommende myndighet har som kan deles med andre vedkommende myndigheter. Tiltakene er også utformet for å sikre at vedkommende myndigheter kan utføre sine plikter i henhold til nevnte direktiv så raskt og effektivt som mulig.
- 5) De rammereglene som er fastsatt ved direktiv 2004/39/EF for krav om innsyn i forbindelse med transaksjoner med aksjer som er opptatt til notering på et regulert marked, har som mål å sikre at investorer blir tilstrekkelig informert om det virkelige omfanget av faktiske og potensielle transaksjoner med slike aksjer, uansett om disse transaksjonene finner sted på regulerte markeder, gjennom multilaterale handelssystemer, heretter kalt «MTF-er», gjennom foretak som driver systematisk

internhandel eller utenfor disse omsetningsstedene. Disse kravene er en del av et større regelverk som skal fremme konkurransen mellom omsetningssteder ved yting av tjenester, med det formål å øke investorenes valgmuligheter, fremme nyskaping, senke transaksjonsutgiftene og gjøre prisdannelsesprosessen i hele Fellesskapet mer effektiv. En høy grad av innsyn er en vesentlig del av disse rammereglene for å sikre like vilkår for omsetningsstedene slik at prisdannelsesmetoden med hensyn til bestemte aksjer ikke svekkes av fragmentert likviditet, og at investorene dermed ikke blir skadelidende. På den annen side erkjennes det i nevnte direktiv at det kan forekomme omstendigheter der det kan være nødvendig med unntak fra krav om innsyn før handelen eller med utsettelse av oppfyllelsen av krav om innsyn etter handelen. I denne forordning angis disse omstendighetene nærmere, idet det tas hensyn både til behovet for å sikre en høy grad av innsyn og til at likviditeten på omsetningssteder og andre steder ikke svekkes som en utilsiktet følge av plikten til å offentliggjøre transaksjoner og dermed også risikoposisjoner.

- 6) Med hensyn til bestemmelsene om dokumentasjon bør det med «ordretype» forstås en ordre med prisbegrensning, en markedsordre eller en annen særlig type ordre. Med hensyn til bestemmelsene om dokumentasjon bør det med «ordrens eller transaksjonens art» forstås ordrer om å tegne verdipapirer eller tegning av verdipapirer eller om å utøve en opsjon eller utøvelse av en opsjon eller tilsvarende kundeordrer eller -transaksjoner.
- 7) Det er på dette trinn ikke nødvendig å angi nærmere eller fastsette i detalj typen eller arten av ordninger for utveksling av opplysninger mellom vedkommende myndigheter, eller hvor komplekse de skal være.
- 8) Dersom en melding fra en vedkommende myndighet om alternativ fastsettelse av det mest relevante marked med hensyn til likviditet, ikke behandles innen rimelig tid, eller dersom en vedkommende myndighet ikke er enig i den beregningen som er gjort av en annen myndighet, bør de berørte vedkommende myndigheter søke å finne en løsning. Vedkommende myndigheter kan, der det er hensiktsmessig, ta opp saken i Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn.
- 9) Vedkommende myndigheter bør samordne utformingen og fastsettelsen av ordninger for utveksling av transaksjonsopplysninger seg imellom. Vedkommende myndigheter kan også her ta opp saken i Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn. Vedkommende myndigheter bør rapportere til Kommisjonen, som bør underrette Den europeiske verdipapirkomiteé om disse ordningene. Ved samordningen bør vedkommende myndigheter vurdere behovet for å føre effektivt tilsyn med verdipapirforetakenes virksomhet for å påse at de opptrer

ærlig, rettfærdig og profesjonelt og på en måte som fremmer markedets integritet i Fellesskapet, behovet for å treffe beslutninger som bygger på en grundig nytte- og kostnadsanalyse, behovet for å sikre at opplysninger om transaksjoner benyttes bare i forbindelse med at vedkommende myndigheter utfører sine oppgaver og endelig behovet for at alle felles ordninger som måtte anses som nødvendige, styres på en effektiv og ansvarsfull måte.

- 10) Det bør fastsettes kriterier for å bestemme når virksomheten på et regulert marked er av vesentlig betydning i en vertsstat, samt følgene av dette, for å unngå at et regulert marked blir forpliktet til å ha kontakt med eller bli underlagt mer enn én vedkommende myndighet i tilfeller der det ellers ikke ville foreligge noen slik plikt.
- 11) ISO 10962 (kode for klassifisering av finansielle instrumenter) er et eksempel på en enhetlig internasjonalt godkjent standard for klassifisering av finansielle instrumenter.
- 12) Dersom vedkommende myndigheter gir unntak fra kravene om innsyn før handelen eller godkjenner en utsettelse av oppfyllelsen av kravet om innsyn etter handelen, bør vedkommende myndigheter behandle alle regulerte markeder og MTF-er likt og på en måte som ikke innebærer forskjellsbehandling, slik at unntaket eller utsettelsen enten gjelder alle regulerte markeder og MTF-er som godkjennes i henhold til direktiv 2004/39/EF, eller ingen av dem. Vedkommende myndigheter som gir unntak eller utsettelser, bør ikke pålegge ytterligere krav.
- 13) Det er hensiktsmessig å gå ut fra at en handelsalgoritme som anvendes av et regulert marked eller et MTF, vanligvis har som mål å øke volumet av handelen mest mulig, men det bør være mulig å anvende andre handelsalgoritmer.
- 14) Et unntak fra kravet om innsyn før handelen i henhold til artikkel 29 eller 44 i direktiv 2004/39/EF som gis av en vedkommende myndighet, bør ikke føre til at verdipapirforetak kan unngå slike forpliktelser i forbindelse med de transaksjonene med likvide aksjer som de gjennomfører bilateralt i henhold til reglene for et regulert marked eller et MTF når disse transaksjonene, dersom de ikke var blitt utført i henhold til reglene for det regulerte markedet eller MTF-et, ville vært underlagt kravene om å offentliggjøre priser i henhold til artikkel 27 i nevnte direktiv.
- 15) En virksomhet bør anses å ha vesentlig forretningsmessig betydning for et verdipapirforetak dersom virksomheten er en betydelig inntektskilde eller en betydelig utgiftskilde. Ved vurdering av slik betydning bør det i alle tilfeller tas i betraktning i hvilket omfang virksomheten utøves eller organiseres særskilt, virksomhetens økonomiske verdi og dens relative betydning i forhold til både foretakets

- samlede forretningsvirksomhet og foretakets samlede virksomhet på markedet for den berørte aksjen, der foretaket driver sin virksomhet. Det bør være mulig å anse en virksomhet som en betydelig inntektskilde for et foretak selv om bare en eller to av de nevnte faktorene er relevante i det bestemte tilfellet.
- 16) Aksjer som ikke noteres daglig, bør ikke anses å ha et likvid marked i henhold til direktiv 2004/39/EF. Dersom notering av en aksje i unntakstilfeller opphører midlertidig for å bevare et ordnet marked eller på grunn av *force majeure* og en aksje derfor ikke blir notert i løpet av noen handelsdager, bør dette imidlertid ikke bety at aksjen ikke kan anses for å ha et likvid marked.
- 17) Kravet om å offentliggjøre visse priser, ordrer eller transaksjoner i henhold til artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF og denne forordning, bør ikke hindre regulerte markeder og MTF-er i å kreve at deres medlemmer eller deltakere offentliggjør andre slike opplysninger.
- 18) Opplysninger som skal gjøres tilgjengelige så nær sanntid som mulig, bør gjøres tilgjengelige så raskt som det er teknisk mulig, idet det forutsettes at den berørte person har oppnådd et rimelig effektivitetsnivå og bevilger tilstrekkelige midler til sine systemer. Opplysningene bør bare i unntakstilfeller offentliggjøres like før den øvre grensen på tre minutter dersom de tilgjengelige systemene ikke gjør det mulig å offentliggjøre dem innenfor et kortere tidsrom.
- 19) Med hensyn til bestemmelsene i denne forordning om opptak til notering på et regulert marked av et omsettelig verdipapir som definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF, bør det i tilfelle av et verdipapir i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/71/EF av 4. november 2003 om det prospekt som skal offentliggjøres når verdipapirer legges ut til offentlig tegning eller opptas til notering, og om endring av direktiv 2001/34/EF⁽¹⁾ anses å foreligge tilstrekkelige opplysninger offentlig tilgjengelig av en type som er nødvendig for å verdsette vedkommende finansielle instrument.
- 20) Opptak til notering på et regulert marked av andeler utstedt av foretak for kollektiv investering bør ikke gi mulighet til å omgå relevante bestemmelser i rådsdirektiv 85/611/EØF av 20. desember 1985 om samordning av lover og forskrifter om visse foretak for kollektiv investering i verdipapirer (UCITS-fond)⁽²⁾, særlig artikkel 44-48 i nevnte direktiv.
- 21) En derivatkontrakt bør anses som et finansielt instrument i henhold til avsnitt C nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF bare dersom den gjelder en råvare og oppfyller denne forordnings kriterier for når en kontrakt bør anses for å ha samme egenskaper som andre finansielle derivater og for ikke å ha kommersielle formål. En derivatkontrakt bør anses som et finansielt instrument i henhold til avsnitt C nr. 10 i nevnte vedlegg bare dersom den gjelder noe underliggende som angitt i avsnitt C nr. 10 eller i denne forordning samt oppfyller denne forordnings kriterier for om den bør anses for å ha samme egenskaper som andre finansielle derivater.
- 22) Unntakene i direktiv 2004/39/EF som gjelder handel for egen regning eller handel eller yting av andre investeringstjenester i tilknytning til råvarederivater som omfattes av avsnitt C nr. 5, 6 og 7 i vedlegg I til nevnte direktiv, eller derivater som omfattes av avsnitt C nr. 10 i nevnte vedlegg I, kan forventes å utelukke et betydelig antall kommersielle produsenter og forbrukere av energi og andre råvarer, herunder energileverandører, råvarehandlere og deres datterforetak, fra dette direktivs virkeområde, og det vil derfor ikke bli krevd av slike deltakere at de skal anvende kriteriene i denne forordning for å bestemme om kontraktene de handler med er finansielle instrumenter.
- 23) I samsvar med avsnitt B nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF kan verdipapirforetak yte tilleggstjenester i en annen medlemsstat enn hjemstaten ved at de yter investeringstjenester og utfører investeringsvirksomhet og tilleggstjenester av den type som omfattes av avsnitt A eller B i nevnte vedlegg og som gjelder det underliggende til derivatene som omfattes av avsnitt C nr. 5, 6, 7 og 10 i nevnte vedlegg, der disse er knyttet til yting av investerings- eller tilleggstjenester. På dette grunnlag bør et foretak som yter investeringstjenester eller utøver investeringsvirksomhet og tilknyttet handel med kontrakter for samtidig levering, kunne dra fordel av adgangen til å yte tilleggstjenester i forbindelse med den tilknyttede handelen.
- 24) Definisjonen av en råvare bør ikke påvirke andre definisjoner av denne termen i nasjonal lovgivning og annet fellesskapsregelverk. Det er meningen at kriteriene for å bestemme om en kontrakt bør anses for å ha samme egenskaper som andre finansielle derivater og for ikke å ha kommersielle formål, skal anvendes bare for å bestemme om en kontrakt faller inn under avsnitt C nr. 7 eller avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF.

⁽¹⁾ EUT L 345 av 31.12.2003, s. 64.

⁽²⁾ EFT L 375 av 31.12.1985, s. 3. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/1/EF (EUT L 79 av 24.3.2005, s. 9).

- 25) En derivatkontrakt bør anses for å gjelde en råvare eller en annen faktor der det er en direkte forbindelse mellom denne kontrakten og den relevante underliggende råvaren eller faktoren. En derivatkontrakt som gjelder prisen på en råvare, bør derfor anses som en derivatkontrakt som gjelder råvaren, mens en derivatkontrakt som gjelder transportutgiftene for råvaren, ikke bør anses som en derivatkontrakt som gjelder råvaren. Et derivat som gjelder et råvarederivat, for eksempel en opsjon på en børsomsatt råvareterminkontrakt (et derivat som gjelder et derivat), utgjør en indirekte investering i råvarer og bør derfor fremdeles anses som et råvarederivat i henhold til direktiv 2004/39/EF.
- 26) Begrepet råvare bør ikke omfatte tjenester eller andre elementer som ikke er varer, for eksempel valuta eller rettigheter i fast eiendom, eller som er helt immaterielle.
- 27) Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, nedsatt ved kommisjonsbeslutning 2001/527/EF⁽¹⁾, er rådspurt med hensyn til teknisk rådgivning.
- 28) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Den europeiske verdipapirkomiteé —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål og virkeområde

1. I denne forordning fastsettes nærmere regler for gjennomføringen av artikkel 4 nr. 1 punkt 2, artikkel 4 nr. 1 punkt 7, artikkel 13 nr. 6 samt artikkel 25, 27, 28, 29, 30, 40, 44, 45, 56 og 58 i direktiv 2004/39/EF.

2. Artikkel 7 og 8 kommer til anvendelse på forvaltningsselskaper i samsvar med artikkel 5 nr. 4 i direktiv 85/611/EØF.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv menes med:

- 1) «råvare» enhver ombyttelig vare som kan leveres, herunder metaller og deres malm og legeringer, landbruksvarer og energi som for eksempel elektrisitet,

- 2) «utsteder» en enhet som utsteder omsettelige verdipapirer og eventuelt andre finansielle instrumenter,
- 3) «utsteder fra Fellesskapet» en utsteder som har sitt forretningskontor i Fellesskapet,
- 4) «utsteder fra tredjestat» en utsteder som ikke er en utsteder fra Fellesskapet,
- 5) «vanlig åpningstid» for et omsetningssted eller et verdipapirforetak, de tidene omsetningsstedet eller verdipapirforetaket på forhånd har fastsatt og offentliggjort som sin åpningstid,
- 6) «porteføljehandel» en transaksjon i mer enn ett verdipapir når verdipapirene er gruppert og noteres som en enhet mot en bestemt referansepris,
- 7) «relevant vedkommende myndighet» for et finansielt instrument, vedkommende myndighet i det mest relevante marked med hensyn til likviditet for det finansielle instrumentet,
- 8) «omsetningssted» et regulert marked, et MTF eller et foretak som driver systematisk internhandel, som handler i egenskap av dette, og eventuelt et system utenfor Fellesskapet med tilsvarende funksjoner som et regulert marked eller et MTF,
- 9) «omsetning» i forbindelse med et finansielt instrument, den summen som blir resultatet når antall enheter av instrumentet som utveksles mellom kjøpere og selgere i et fastsatt tidsrom som følge av transaksjoner som gjennomføres på et omsetningssted eller på annen måte, multipliseres med den enhetsprisen som gjelder for hver slik transaksjon,
- 10) «transaksjon for verdipapirfinansiering» utlån eller innlån av aksjer eller andre finansielle instrumenter, en gjenkjøps- eller omvendt gjenkjøpstransaksjon eller en «kjøps-tilbakesalg» eller «salgs-tilbakekjøpstransaksjon».

Artikkel 3

Transaksjoner knyttet til en enkelt aksje i en porteføljehandel og transaksjoner til volumveid gjennomsnittspris

1. En transaksjon knyttet til en enkelt aksje i en porteføljehandel skal i henhold til artikkel 18 nr. 1 bokstav b) ii) anses som en transaksjon underlagt andre vilkår enn gjeldende markedspris.

Den skal også i henhold til artikkel 27 nr. 1 bokstav b) anses om en transaksjon der utvekslingen av aksjer bestemmes av andre faktorer enn gjeldende markedspris.

⁽¹⁾ EFT L 191 av 13.7.2001, s. 43.

2. En transaksjon til volumveid gjennomsnittspris skal i henhold til artikkel 18 nr. 1 bokstav b) ii) anses som en transaksjon underlagt andre vilkår enn gjeldende markedspris, og i henhold til artikkel 25 som en ordre underlagt andre vilkår enn gjeldende markedspris.

Den skal også i henhold til artikkel 27 nr. 1 bokstav b) anses om en transaksjon der utvekslingen av aksjer bestemmes av andre faktorer enn gjeldende markedspris.

Artikkel 4

Henvisninger til handelsdag

1. Med «handelsdag» i forbindelse med et omsetningssted, eller opplysninger som skal offentliggjøres etter handelen i henhold til artikkel 30 eller artikkel 45 i direktiv 2004/39/EF i forbindelse med en aksje, menes en hvilken som helst dag da omsetningsstedet er åpent for handel.

Med «handelsdagens åpning» menes begynnelsen av omsetningsstedets vanlige åpningstid.

Med «klokken tolv handelsdagen» menes klokken tolv i den tidssonen der omsetningsstedet er etablert.

Med «handelsdagens avslutning» menes avslutningen av omsetningsstedets vanlige åpningstid.

2. Med «handelsdag» i forbindelse med det mest relevante marked med hensyn til likviditet for en aksje, eller i forbindelse med opplysninger som skal offentliggjøres etter handelen i henhold til artikkel 28 i direktiv 2004/39/EF i forbindelse med en aksje, menes en hvilken som helst dag med normal handel på omsetningssteder på vedkommende marked.

Med «handelsdagens åpning» menes det tidligste tidspunkt da normal handel med denne aksjen begynner på omsetningssteder på vedkommende marked.

Med «klokken tolv handelsdagen» menes klokken tolv i vedkommende markeds tidssone.

Med «handelsdagens avslutning» menes det seneste tidspunkt da vanlig handel med aksjen avsluttes på omsetningssteder på vedkommende marked.

3. Med «handelsdag» i forbindelse med en kontrakt for samtidig levering i henhold til artikkel 38 nr. 2 menes en hvilken som helst dag med normal handel med denne kontrakten på omsetningssteder.

Artikkel 5

Henvisninger til transaksjon

I denne forordning menes med «transaksjon» bare kjøp og salg av et finansielt instrument. I denne forordning, med unntak av kapittel II, omfatter kjøp og salg av et finansielt instrument ikke

- a) transaksjoner for verdipapirfinansiering,
- b) utøvelse av opsjoner eller av dekkede tegningsretter,
- c) primærmarkedstransaksjoner (som for eksempel utstedelse, tildeling eller tegning) med finansielle instrumenter som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav a) og b) i direktiv 2004/39/EF.

Artikkel 6

Første gangs opptak til notering av en aksje på et regulert marked

I denne forordning skal første gangs opptak til notering av en aksje på et regulert marked, som nevnt i artikkel 40 i direktiv 2004/39/EF, anses å finne sted når et av følgende vilkår er oppfylt:

- a) Aksjen har ikke tidligere vært opptatt til notering på et regulert marked.
- b) Aksjen har tidligere vært opptatt til notering på et regulert marked, men den er fjernet fra notering på alle regulerte markeder der den tidligere har vært opptatt til notering.

KAPITTEL II

DOKUMENTASJON: KUNDEORDRER OG TRANSAKSJONER

Artikkel 7

(Artikkel 13 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Dokumentasjon av kundeordrer og beslutninger om å handle

Et verdipapirforetak skal, i tilknytning til alle ordrer som mottas fra en kunde, og i tilknytning til alle beslutninger om å handle som tas når det yter tjenesten porteføljeforvaltning, umiddelbart registrere følgende opplysninger, i den utstrekning de kommer til anvendelse på vedkommende ordre eller vedkommende beslutning om å handle:

- a) navn eller annen betegnelse på kunden,
- b) navn eller annen betegnelse på en relevant person som opptrer på vegne av kunden,

- c) opplysningene angitt i nr. 4 og 6 og i nr. 16-19 i tabell 1 i vedlegg I,
- d) ordrens art, dersom det ikke dreier seg om kjøp eller salg,
- e) typen ordre,
- f) eventuelle andre opplysninger, vilkår og særlige instruksjoner fra kunden som angir hvordan ordren skal utføres,
- g) dato og nøyaktig klokkeslett for verdipapirforetakets mottakelse av ordren eller av beslutningen om å handle.

Artikkel 8

(Artikkel 13 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Dokumentasjon av transaksjoner

1. Umiddelbart etter å ha utført en kundeordre, eller når det gjelder verdipapirforetak som formidler ordrer til en annen person for utførelse, umiddelbart etter å ha mottatt bekreftelse av at en ordre er utført, skal verdipapirforetak registrere følgende opplysninger om den aktuelle transaksjonen:

- a) navn eller annen betegnelse på kunden,
- b) opplysningene angitt i nr. 2, 3, 4 og 6 og i nr. 16-21 i tabell 1 i vedlegg I,
- c) samlet pris, som er produktet av enhetsprisen og mengden,
- d) transaksjonens art, dersom det ikke dreier seg om kjøp eller salg,
- e) den fysiske person som utførte transaksjonen eller som er ansvarlig for utførelsen.

2. Dersom et verdipapirforetak formidler en ordre til en annen person for utførelse, skal verdipapirforetaket umiddelbart registrere følgende opplysninger etter å ha foretatt formidlingen:

- a) navn eller annen betegnelse på kunden hvis ordre er formidlet,
- b) navn eller annen betegnelse på den person som ordren ble formidlet til,
- c) vilkårene for den formidlede ordren,
- d) dato og nøyaktig klokkeslett for formidlingen.

KAPITTEL III

TRANSAKSJONSRAPPORTERING

Artikkel 9

(Artikkel 25 nr. 3 annet ledd i direktiv 2004/39/EF)

Fastsettelse av det mest relevante marked med hensyn til likviditet

1. Det mest relevante marked med hensyn til likviditet for et finansielt instrument som er opptatt til notering på et regulert marked, heretter kalt «det mest relevante marked», skal fastsettes i samsvar med nr. 2-8.

2. Når det gjelder en aksje eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav a) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder en andel i et foretak for kollektiv investering, skal det mest relevante marked være den medlemsstat der aksjen eller andelen først ble opptatt til notering på et regulert marked.

3. Når det gjelder en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder et pengemarkedsinstrument, som i begge tilfeller er utstedt av et datterforetak i henhold til sjuende rådsdirektiv 83/349/EØF av 13. juni 1983 om konsoliderte regnskaper⁽¹⁾ som er del av et foretak som har forretningskontor i en medlemsstat, skal det mest relevante marked være den medlemsstat der morforetakets forretningskontor befinner seg.

4. Når det gjelder en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder et pengemarkedsinstrument, som i begge tilfeller er utstedt av en utsteder fra Fellesskapet og som ikke omfattes av denne artikkels nr. 3, skal det mest relevante marked være den medlemsstat der utstederens forretningskontor befinner seg.

5. Når det gjelder en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF, eller når det gjelder et pengemarkedsinstrument, som i begge tilfeller er utstedt av en utsteder fra en tredjestat og som ikke omfattes av denne artikkels nr. 3, skal det mest relevante marked være den medlemsstat der verdipapiret først ble opptatt til notering på et regulert marked.

6. Når det gjelder en derivatkontrakt eller en finansiell differansekontrakt eller et omsettelig verdipapir som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF, er det mest relevante marked:

- a) når det underliggende verdipapiret er en aksje eller et annet omsettelig verdipapir omfattet av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav a) i direktiv 2004/39/EF som er opptatt til notering på et regulert marked, den medlemsstat som anses for å være det mest relevante marked med hensyn til likviditet for det underliggende verdipapiret, i samsvar med nr. 2,

⁽¹⁾ EFT L 193 av 18.7.1983, s. 1.

- b) når det underliggende verdipapiret er en obligasjon eller et annet omsettelig verdipapir omfattet av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav b) i direktiv 2004/39/EF, eller et pengemarkedsinstrument som er opptatt til notering på et regulert marked, den medlemsstat som anses for å være det mest relevante marked med hensyn til likviditet for det underliggende verdipapiret, i samsvar med nr. 3, 4 eller 5,
- c) når det underliggende er en indeks sammensatt av aksjer som alle er notert på et bestemt regulert marked, den medlemsstat der dette regulerte markedet befinner seg.

7. I de tilfellene som ikke omfattes av nr. 2-6, skal det mest relevante marked være den medlemsstat der det regulerte markedet der det omsettelige verdipapiret eller derivatkontrakten eller den finansielle differansekontrakten først ble opptatt til notering, befinner seg.

8. Når et finansielt instrument som omfattes av nr. 2, 5 eller 7, eller det underliggende finansielle instrumentet til et finansielt instrument som omfattes av nr. 6 og som enten nr. 2, 5 eller 7 er relevant for, første gang ble opptatt til notering på et eller flere regulerte markeder samtidig, og alle disse regulerte markedene har samme hjemstat, skal vedkommende medlemsstat være det mest relevante marked.

Når vedkommende regulerte markeder ikke har samme hjemstat, skal det mest relevante marked med hensyn til likviditet for instrumentet være det markedet der omsetningen av instrumentet er størst.

For å avgjøre hva som er det mest relevante marked der omsetningen av instrumentet er størst, skal hver vedkommende myndighet som har godkjent en eller flere av de berørte regulerte markedene, beregne omsetningen av instrumentet på sitt respektive marked for foregående kalenderår, forutsatt at instrumentet var opptatt til notering i begynnelsen av dette året.

Dersom omsetningen av det relevante finansielle instrumentet ikke kan beregnes fordi opplysningene er utilstrekkelige eller ikke finnes, og utstederen har sitt forretningskontor i en medlemsstat, skal det mest relevante marked være markedet i den medlemsstaten der utstederens forretningskontor befinner seg.

Dersom utstederen ikke har sitt forretningskontor i en medlemsstat, skal det mest relevante marked for vedkommende instrument være det markedet der omsetningen av den relevante klassen av instrumenter er størst. For å fastsette dette markedet skal hver vedkommende myndighet som har godkjent et av de berørte regulerte markedene, beregne omsetningen av instrumentene i samme klasse på sitt respektive marked for foregående kalenderår.

Relevante klasser av finansielle instrumenter er

- a) aksjer,
- b) obligasjoner eller andre former for gjeldsinstrumenter,

- c) alle andre finansielle instrumenter.

Artikkel 10

(Artikkel 25 nr. 3 annet ledd i direktiv 2004/39/EF)

Alternativ fastsettelse av det mest relevante marked med hensyn til likviditet

1. En vedkommende myndighet kan i januar hvert år underrette den relevante vedkommende myndighet for et bestemt finansielt instrument om at den har til hensikt å bestride avgjørelsen i samsvar med artikkel 9 av hva som er det mest relevante marked for vedkommende instrument.

2. Innen fire uker etter at slik underretning er sendt, skal begge myndigheter beregne omsetningen av vedkommende finansielle instrument på sine respektive markeder i foregående kalenderår.

Dersom resultatene av denne beregningen viser at omsetningen er større på markedet til den myndighet som bestrider avgjørelsen, skal dette markedet være det mest relevante marked for vedkommende finansielle instrument. Dersom vedkommende finansielle instrument er av en type som er angitt i artikkel 9 nr. 6 bokstav a) eller b), skal dette markedet også være det mest relevante marked for derivatkontrakter eller finansielle differansekontrakter eller omsettelige verdipapirer som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF, og der vedkommende finansielle instrument er det underliggende.

Artikkel 11

(Artikkel 25 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF)

Liste over finansielle instrumenter

Den relevante vedkommende myndighet for et eller flere finansielle instrumenter skal påse at det blir utarbeidet en liste over disse finansielle instrumentene som ajourføres fortløpende. Listen skal gjøres tilgjengelig for den vedkommende myndighet som er utpekt som kontaktpunkt av hver enkelt medlemsstat i samsvar med artikkel 56 i direktiv 2004/39/EF. Listen skal første gang gjøres tilgjengelig på den første handelsdagen i juni 2007.

For å bistå vedkommende myndigheter med å overholde første ledd, skal hvert regulerte marked oversende referanseopplysninger som skal identifisere hvert finansielle instrument som er opptatt til notering, i et elektronisk og standardisert format til vedkommende myndighet i hjemstaten. Disse opplysningene skal oversendes for hvert finansielle instrument før notering av dette instrumentet begynner. Vedkommende myndighet i hjemstaten skal påse at opplysningene blir oversendt til den relevante vedkommende myndighet for det berørte finansielle instrumentet. Referanseopplysningene skal ajourføres når det skjer endringer i opplysningene om et instrument. Kravene i dette ledd kan fravikes dersom den relevante vedkommende myndighet for det berørte finansielle instrumentet får relevante referanseopplysninger på andre måter.

Artikkel 12

(Artikkel 25 nr. 5 i direktiv 2004/39/EF)

Rapporteringsmåter

1. Rapportering av transaksjoner med finansielle instrumenter skal skje elektronisk, bortsett fra når rapportering i unntakstilfeller kan skje på et medium som ikke er elektronisk, men som gjør det mulig å lagre opplysningene slik at de i framtiden er tilgjengelige for vedkommende myndigheter, og metodene som benyttes for å gi slike rapporter, skal oppfylle følgende vilkår:

- a) De skal garantere de rapporterte opplysningenes sikkerhet og fortrolighet.
- b) De skal omfatte ordninger for å identifisere og rette opp feil i en transaksjonsrapport.
- c) De skal omfatte ordninger for autentisering av kilden til transaksjonsrapporten.
- d) De skal omfatte egnede forebyggende tiltak for innen rimelig tid å kunne gjenoppta rapporteringen i tilfelle av systemfeil.
- e) De skal gjøre det mulig å rapportere de opplysningene som kreves i henhold til artikkel 13 i det format som kreves av vedkommende myndighet og i samsvar med dette nummer, innen fristene fastsatt i artikkel 25 nr. 3 i direktiv 2004/39/EF.

2. Et handelssystem eller rapporteringssystem skal godkjennes av vedkommende myndighet i henhold til artikkel 25 nr. 5 i direktiv 2004/39/EF dersom systemets ordninger for rapportering av transaksjoner er i samsvar med denne artikkels nr. 1 og er underlagt tilsyn av en vedkommende myndighet for å sikre at de løpende oppfyller vilkårene.

Artikkel 13

(Artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF)

Transaksjonsrapportens innhold

1. Transaksjonsrapportene som er nevnt i artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF, skal inneholde de opplysningene angitt i tabell 1 i vedlegg I til denne forordning som er relevante for vedkommende type finansielle instrumenter og som vedkommende myndighet erklærer at den ikke allerede har i sin besittelse eller har tilgang til på annen måte.

2. For identifisering av en transaksjons motpart som er et regulert marked, et MTF eller en annen sentral motpart, som angitt i tabell 1 i vedlegg I, skal hver vedkommende myndighet offentliggjøre en liste over identifikasjonskoder for

de regulerte markedene og MTF-ene som den i hvert tilfelle er vedkommende myndighet for i hjemstaten, og over alle enheter som opptrer som sentrale motparter for slike regulerte markeder og MTF-er.

3. Medlemsstatene kan kreve at rapportene som utarbeides i samsvar med artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF, skal inneholde opplysninger om vedkommende transaksjoner som kommer i tillegg til de opplysningene som er angitt i tabell 1 i vedlegg I, der slike opplysninger er nødvendige for at vedkommende myndighet skal kunne føre tilsyn med verdipapirforetakenes virksomhet for å sikre at de opptrer ærlig, rettferdig og profesjonelt og på en måte som fremmer markedets integritet, og forutsatt at et av følgende kriterier er oppfylt:

- a) Det finansielle instrumentet som rapporten gjelder, har egenskaper som er særegne for et instrument av denne type og som ikke omfattes av opplysningene i vedkommende tabell.
- b) Handelsmetodene som er særegne for omsetningsstedet der transaksjonen fant sted, har egenskaper som ikke omfattes av opplysningene i vedkommende tabell.

4. Medlemsstatene kan også kreve at en rapport om en transaksjon gitt i samsvar med artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF identifiserer de kundene som verdipapirforetaket har utført transaksjonen på vegne av.

Artikkel 14

(Artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF)

Utveksling av opplysninger om transaksjoner

1. Vedkommende myndigheter skal innføre ordninger som er utformet slik at de sikrer at opplysningene som mottas i samsvar med artikkel 25 nr. 3 og 5 i direktiv 2004/39/EF, blir gjort tilgjengelige for følgende myndigheter:

- a) den relevante vedkommende myndighet for vedkommende finansielle instrument,
- b) når det gjelder filialer, vedkommende myndighet som har godkjent verdipapirforetaket som gir opplysningene, men uten at dette berører myndighetens rett til ikke å motta disse opplysningene i samsvar med artikkel 25 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF,
- c) enhver annen vedkommende myndighet som anmoder om opplysningene for å kunne utføre sine tilsynsoppgaver i henhold til artikkel 25 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF.

2. De opplysningene som skal gjøres tilgjengelige i samsvar med nr. 1, skal inneholde opplysningene beskrevet i tabell 1 og 2 i vedlegg I.

3. Opplysningene nevnt i nr. 1 skal gjøres tilgjengelige så snart som mulig.

Med virkning fra 1. november 2008 skal disse opplysningene gjøres tilgjengelige senest ved avslutningen av den arbeidsdag for vedkommende myndighet som mottok opplysningene eller anmodningen, som følger etter den dag da vedkommende myndighet mottok opplysningene eller anmodningen.

4. Vedkommende myndigheter skal samordne

- a) utforming og innføring av ordninger for utveksling av transaksjonsopplysninger mellom vedkommende myndigheter i henhold til direktiv 2004/39/EF og denne forordning,
- b) eventuell framtidig ajourføring av ordningene.

5. Før 1. februar 2007 skal vedkommende myndigheter rapportere til Kommissjonen, som skal underrette Den europeiske verdipapirkomité, om utformingen av ordningene som skal innføres i samsvar med nr. 1.

Vedkommende myndigheter skal også rapportere til Kommissjonen, som skal underrette Den europeiske verdipapirkomité når det foreslås betydelige endringer av disse ordningene.

Artikkel 15

(Artikkel 58 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Anmodning om samarbeid og utveksling av opplysninger

1. Dersom en vedkommende myndighet ønsker at en annen vedkommende myndighet skal framlegge eller utveksle opplysninger i samsvar med artikkel 58 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, skal den oversende en skriftlig anmodning til sistnevnte vedkommende myndighet som er tilstrekkelig detaljert til at denne kan gi de opplysningene det anmodes om.

I hastesaker kan imidlertid anmodningen formidles muntlig, forutsatt at den blir bekreftet skriftlig.

Vedkommende myndighet som mottar en anmodning, skal bekrefte å ha mottatt den så snart det er praktisk mulig.

2. Dersom de opplysningene det anmodes om i henhold til nr. 1 er internt tilgjengelige for den vedkommende myndighet som mottar anmodningen, skal denne myndigheten straks oversende opplysningene det anmodes om til den vedkommende myndighet som kom med anmodningen.

Dersom vedkommende myndighet som mottar anmodningen, imidlertid ikke er i besittelse av eller kontrollerer opplysningene det anmodes om, skal den umiddelbart treffe nødvendige tiltak for å få tak i disse opplysningene og etterkomme anmodningen fullt ut. Denne vedkommende myndighet skal også underrette den anmodende vedkommende myndighet om grunnene til

at de opplysningene det ble anmodet om, ikke ble oversendt umiddelbart.

Artikkel 16

(Artikkel 56 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Bestemmelse av hva som er av vesentlig betydning med hensyn til et regulert markeds funksjoner i en vertsstat

Virksomheten til et regulert marked i en vertsstat skal anses for å være av vesentlig betydning for verdipapirmarkedenes virkemåte og investorvernet i vertsstaten når et av følgende kriterier er oppfylt:

- a) Vertsstaten har tidligere vært hjemstaten til vedkommende regulerte marked.
- b) Vedkommende regulerte marked har gjennom fusjon, overtakelse eller en annen form for overføring overtatt virksomheten til et regulert marked som hadde sitt forretningskontor eller hovedkontor i vertsstaten.

KAPITTEL IV

MARKEDSINNSYN

AVSNITT 1

Innsynskrav for handelen for regulerte markeder og MTF-er

Artikkel 17

(Artikkel 29 og 44 i direktiv 2004/39/EF)

Innsynskrav før handelen

1. Et verdipapirforetak eller en markedsoperatør som driver et MTF eller et regulert marked, skal med hensyn til hver enkelt aksje som er opptatt til notering på et regulert marked og som noteres innenfor et system drevet av verdipapirforetaket eller markedsoperatøren og angitt i tabell 1 i vedlegg II, offentliggjøre de opplysningene som er nevnt i nr. 2-6.

2. Dersom en av enhetene nevnt i nr. 1 driver et handelssystem med ordrebok basert på løpende auksjoner, skal det for hver aksje omhandlet i nr. 1 i foretakets vanlige åpningstid løpende offentliggjøre det samlede antall ordrer og de aksjene ordrene representerer på hvert prisnivå, for de fem beste kjøps- og salgsprisnivåene.

3. Dersom en av enhetene nevnt i nr. 1 driver et prisbasert handelssystem, skal det for hver aksje omhandlet i nr. 1 i foretakets vanlige åpningstid løpende offentliggjøre de beste kjøps- og salgsprisene for hver markedspleier i vedkommende aksje, sammen med volumene knyttet til disse prisene.

De offentliggjorte prisene skal representere bindende tilsagn om å kjøpe og selge aksjene og angi pris og volum for aksjer som registrerte markedspleiere er beredt til å kjøpe eller selge.

Under ekstraordinære markedsvilkår kan imidlertid veiledende priser eller enveispriser tillates i et begrenset tidsrom.

4. Dersom en av enhetene nevnt i nr. 1 driver et handelssystem med periodiske auksjoner, skal det for hver aksje omhandlet i nr. 1 i foretakets vanlige åpningstid løpende offentliggjøre den prisen som best oppfyller systemets handelsalgoritme og det volumet som potensielt kan omsettes til denne prisen av deltakerne i systemet.

5. Dersom en av enhetene nevnt i nr. 1 driver et handelssystem som ikke i sin helhet omfattes av nr. 2, 3 eller 4, enten fordi det er et hybridssystem som faller inn under flere enn ett av disse numrene, eller fordi prisfastsettelsesprosessen er av en annen art, skal foretaket holde en standard for innsyn før handelen som sikrer at det blir offentliggjort tilstrekkelige opplysninger om prisnivå for ordrer eller priser for hver av aksjene omhandlet i nr. 1 samt interessen for handel med vedkommende aksje.

Særlig skal de fem beste kjøps- og salgsprisnivåene og/eller toveisprisene for hver markedspleier i vedkommende aksje offentliggjøres, dersom egenskapene ved prisdannelsesmetoden tillater dette.

6. Tabell 1 i vedlegg II inneholder et sammendrag av de opplysningene som skal offentliggjøres i samsvar med nr. 2-5.

Artikkel 18

(Artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Unntak på grunnlag av markedsmodell og ordre- eller transaksjonstype

1. Unntak i samsvar med artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF kan gis av vedkommende myndigheter til systemer som drives av et MTF eller et regulert marked, dersom disse systemene oppfyller et av følgende kriterier:

a) De skal være basert på en handelsmetode der prisen bestemmes i samsvar med en referansepris generert av et annet system, der vedkommende referansepris er behørig offentliggjort og av markedsdeltakere i alminnelighet blir ansett som en pålitelig referansepris.

b) De formaliserer forhandlede transaksjoner, der hver av disse oppfyller et av følgende kriterier:

i) Transaksjonen foretas i eller innenfor gjeldende volumveid margin som gjenspeiles i ordreboken eller i markedspleiernes priser på det regulerte markedet eller i MTF-et som driver dette systemet eller, dersom aksjen ikke blir løpende notert, innenfor en viss prosentandel av en passende referansepris, som er en prosentandel og en referansepris fastsatt på forhånd av systemoperatøren.

ii) Transaksjonen er underlagt andre vilkår enn gjeldende markedspris for aksjen.

Med hensyn til bokstav b) må de andre vilkårene i det regulerte markedets eller MTF-ets regler for en transaksjon av denne typen også være oppfylt.

Når det gjelder systemer som har andre funksjoner enn dem som er beskrevet i bokstav a) eller b), kommer unntaket ikke til anvendelse på disse funksjonene.

2. Unntak i samsvar med artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF på grunnlag av ordretype kan gis bare for ordrer som holdes i et ordrestyringssystem som drives av det regulerte markedet eller MTF-et i påvente av at de offentliggjøres for markedet.

Artikkel 19

(Artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Henvisninger til en forhandlet transaksjon

Artikkel 18 nr. 1 bokstav b) menes med «forhandlet transaksjon» en transaksjon som berører medlemmer av eller deltakere på et regulert marked eller i et MTF, som blir forhandlet privat, men utføres innenfor det regulerte markedet eller MTF-et, og der vedkommende medlem eller deltaker påtar seg en av følgende oppgaver:

a) handler for egen regning med et annet medlem eller en annen deltaker som handler for en kundes regning,

b) handler med et annet medlem eller en annen deltaker der begge utfører ordrer for egen regning,

c) handler for både kjøpers og selgers regning,

d) handler for kjøpers regning, der et annet medlem eller en annen deltaker handler for selgers regning,

e) handler for egen regning mot en kundeordre.

Artikkel 20

(Artikkel 29 nr. 2 og artikkel 44 nr. 2 samt artikkel 27 nr. 1 femte ledd i direktiv 2004/39/EF)

Unntak for transaksjoner av stort omfang

En ordre skal anses for å være av stort omfang sammenlignet med normal markedsstørrelse dersom den er lik eller større enn minstestørrelsen på ordrer som angitt i tabell 2 i vedlegg II. For å bestemme om en ordre er av stort omfang sammenlignet med normal markedsstørrelse skal alle aksjer som er opptatt til notering på et regulert marked klassifiseres i samsvar med sin gjennomsnittlige daglige omsetning, som skal beregnes etter framgangsmåten i artikkel 33.

*AVSNITT 2***Innsynskrav for handelen for foretak som driver systematisk internhandel***Artikkel 21*

(Artikkel 4 nr. 1 punkt 7 i direktiv 2004/39/EF)

Kriterier for å bestemme om et verdipapirforetak er et foretak som driver systematisk internhandel

1. Når et verdipapirforetak handler for egen regning ved å utføre kundeordrer utenfor et regulert marked eller et MTF, skal foretaket behandles som et foretak som driver systematisk internhandel dersom det oppfyller følgende kriterier som viser at det utfører denne virksomheten på et organisert, hyppig og systematisk grunnlag:

- a) Virksomheten spiller en vesentlig kommersiell rolle for foretaket, og blir utført i samsvar med faste regler og framgangsmåter.
- b) Virksomheten blir utført av personell eller ved hjelp av et automatisert teknisk system for dette formål, uansett om personellet eller systemet utelukkende blir benyttet til dette formål.
- c) Virksomheten er regelmessig eller fortløpende tilgjengelig for kundene.

2. Et verdipapirforetak skal opphøre å være et foretak som driver systematisk internhandel med en eller flere aksjer dersom det opphører med virksomheten angitt i nr. 1 med hensyn til disse aksjene, forutsatt at det på forhånd har kunngjort at det har til hensikt å opphøre med denne virksomheten og har benyttet de samme kanalene for denne kunngjøringen som det benytter til å offentliggjøre sine priser, eller, der det er umulig, benytter en kanal som er like tilgjengelig for foretakets kunder og andre markedsdeltakere.

3. Handel for egen regning ved utførelsen av kundeordrer skal ikke betraktes som en virksomhet som utføres på et organisert, hyppig og systematisk grunnlag dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) Virksomheten blir utført *ad hoc* og uregelmessig på bilateralt grunnlag med engrosmotparter innenfor rammen av en forretningsforbindelse som selv kjennetegnes ved handler over standard markedsstørrelse.
- b) Transaksjonene blir gjennomført utenfor de systemene som det berørte foretaket vanligvis bruker til sine forretninger i egenskap av foretak som driver systematisk internhandel.

4. Alle vedkommende myndigheter skal påse at det utarbeides og offentliggjøres en liste over alle foretak som driver systematisk internhandel med aksjer som er opptatt til notering på et regulert marked, og som de har godkjent som verdipapirforetak.

Vedkommende myndighet skal påse at listen er ajourført ved å gjennomgå den minst en gang i året.

Listen skal gjøres tilgjengelig for Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn. Listen skal anses som offentliggjort når den er offentliggjort av Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn i samsvar med artikkel 34 nr. 5.

Artikkel 22

(Artikkel 27 i direktiv 2004/39/EF)

Bestemmelse av likvide aksjer

1. En aksje som er opptatt til notering på et regulert marked, skal anses for å ha et likvid marked dersom aksjen noteres daglig med et fritt omløp som ikke er mindre enn 500 millioner euro, og et av følgende vilkår er oppfylt:

- a) gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner med aksjen er ikke mindre enn 500,
- b) gjennomsnittlig daglig omsetning for aksjen er ikke mindre enn 2 millioner euro.

En medlemsstat kan imidlertid, med hensyn til aksjer som den er det mest relevante marked for, i en kunngjøring angi at begge disse vilkårene skal gjelde. Denne kunngjøringen skal offentliggjøres.

2. En medlemsstat kan fastsette et minste antall likvide aksjer for vedkommende medlemsstat. Minsteantall aksjer skal ikke være mer enn 5. Det fastsatte antallet skal offentliggjøres.

3. Dersom en medlemsstat i henhold til nr. 1 ville vært det mest relevante marked for færre likvide aksjer enn det minste antall som er fastsatt i samsvar med nr. 2, kan vedkommende myndighet for den berørte medlemsstat utpeke ytterligere en eller flere likvide aksjer, forutsatt at det samlede antall aksjer som følgelig blir ansett som likvide aksjer som vedkommende medlemsstat er det mest relevante marked for, ikke overstiger det minsteantall aksjer som er fastsatt av vedkommende medlemsstat.

Vedkommende myndighet skal utpeke de ytterligere likvide aksjene i fallende rekkefølge i forhold til gjennomsnittlig daglig omsetning blant de aksjene som den er relevant vedkommende myndighet for, og som er opptatt til notering på et regulert marked og noteres daglig.

4. I nr. 1 første ledd skal beregningen av fritt omløp for en aksje ikke omfatte eierandeler som overstiger 5 % av utstederens samlede stemmeretter, med mindre en slik eierandel innehas av et foretak for kollektiv investering eller et pensjonsfond.

Stemmeretter skal beregnes på grunnlag av alle de aksjer som det er knyttet stemmeretter til, selv om utøvelsen av en slik rett er suspendert.

5. En aksje skal ikke anses for å ha et likvid marked i henhold til artikkel 27 i direktiv 2004/39/EF før seks uker etter at den første gang er opptatt til notering på et regulert marked, dersom aksjens samlede børsverdi beregnet ved åpningen av første handelsdag etter at den er opptatt til notering, i samsvar med artikkel 33 nr. 3, er mindre enn 500 millioner euro.

6. Alle vedkommende myndigheter skal påse at det utarbeides og offentliggjøres en liste over alle likvide aksjer som de er relevant vedkommende myndighet for.

Vedkommende myndighet skal påse at listen er ajourført ved å gjennomgå den minst en gang i året.

Listen skal gjøres tilgjengelig for Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn. Listen skal anses som offentliggjort når den er offentliggjort av Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn i samsvar med artikkel 34 nr. 5.

Artikkel 23

(Artikkel 27 nr. 1 fjerde ledd i direktiv 2004/39/EF)

Standard markedsstørrelse

For å fastsette standard markedsstørrelse for likvide aksjer skal disse aksjene inndeles i klasser etter den gjennomsnittlige verdien av utførte ordrer i samsvar med tabell 3 i vedlegg II.

Artikkel 24

(Artikkel 27 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Priser som gjenspeiler gjeldende markedsvilkår

Et foretak som driver systematisk internhandel, skal for hver likvide aksje som det driver systematisk internhandel for, gjøre tilgjengelig

- a) en eller flere priser som i nivå ligger nær sammenlignbare priser for samme aksje på andre omsetningssteder,
- b) en dokumentasjon av angitte priser, som det skal oppbevare i et tidsrom på tolv måneder, eller lenger dersom det anser det som hensiktsmessig.

Plikten fastsatt i bokstav b) berører ikke verdipapirforetaks plikt i henhold til artikkel 25 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF til i minst fem år å stille til rådighet for vedkommende myndighet relevante opplysninger om alle transaksjoner som de har gjennomført.

Artikkel 25

(Artikkel 27 nr. 3 femte ledd og artikkel 27 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF)

Utførelse av ordrer i foretak som driver systematisk internhandel

1. Med hensyn til artikkel 27 nr. 3 femte ledd i direktiv 2004/39/EF skal utførelse av ordrer i flere verdipapirer anses som del av én transaksjon dersom denne ene transaksjonen er en porteføljehandel som omfatter ti eller flere verdipapirer.

Med hensyn til samme artikkel menes med «ordre som er underlagt andre vilkår enn gjeldende markedspris» enhver ordre som verken er en ordre om utførelse av en transaksjon med aksjer til gjeldende markedspris eller en ordre med prisbegrensning.

2. Med hensyn til artikkel 27 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF skal antallet eller volumet av ordrer anses som en vesentlig overskridelse av det normale dersom et foretak som driver systematisk internhandel ikke kan utføre disse ordrene uten å utsette seg for urimelig risiko.

For å fastslå antallet og volumet av ordrer som vedkommende kan utføre uten å utsette seg for urimelig risiko, skal et foretak som driver systematisk internhandel, fastsette og gjennomføre som en del av sin risikohåndteringsstrategi i henhold til artikkel 7 i kommisjonsdirektiv 2006/73/EF⁽¹⁾ en strategi som ikke innebærer forskjellsbehandling og som tar hensyn til volumet av transaksjonene, den kapital som foretaket har tilgjengelig for å dekke risikoen for denne typen handel og gjeldende markedsvilkår på markedet der foretaket driver sin virksomhet.

⁽¹⁾ Se EUT L 241 av 2.9.2006, s. 26.

3. Dersom et verdipapirforetak i samsvar med artikkel 27 nr. 6 i direktiv 2004/39/EF begrenser antallet eller volumet av ordrer det påtar seg å utføre, skal det skriftlig beskrive og gjøre tilgjengelig for kunder og potensielle kunder hvilke ordninger som skal sikre at en slik begrensning ikke fører til forskjellsbehandling av kunder.

Artikkel 26

(Artikkel 27 nr. 3 fjerde punktum i direktiv 2004/39/EF)

Størrelse på detaljkundeordrer

Med hensyn til artikkel 27 nr. 3 fjerde ledd i direktiv 2004/39/EF skal en ordres størrelse anses å overstige den størrelsen som er vanlig for en detaljkunde dersom den overstiger 7 500 euro.

AVSNITT 3

Krav til innsyn etter handelen for regulerte markeder, MTF-er og verdipapirforetak

Artikkel 27

(Artikkel 28, 30 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Innsynskrav etter handelen

1. Verdipapirforetak, regulerte markeder samt verdipapirforetak og markedsoperatører som driver et MTF, skal offentliggjøre følgende opplysninger om de transaksjoner de har gjennomført med aksjer som er opptatt til notering på regulerte markeder eller, når det gjelder regulerte markeder eller MTF-er, innenfor deres systemer:

- a) de opplysningene som er angitt i nr. 2, 3, 6, 16, 17, 18 og 21 i tabell 1 i vedlegg I,
- b) en indikasjon på at utvekslingen av aksjer eventuelt er bestemt av andre faktorer enn gjeldende markedsverdssetting av aksjen,
- c) eventuelt en opplysning om at handelen var en forhandlet transaksjon,
- d) eventuelle endringer i tidligere offentliggjorte opplysninger.

Opplysningene skal offentliggjøres enten ved henvisning til hver transaksjon eller i samlet form, der volum og pris er slått sammen for alle transaksjoner med samme aksje som finner sted samtidig og til samme pris.

2. Som et unntak skal et foretak som driver systematisk internhandel, ha rett til å bruke forkortelsen «SI» i stedet for den identifiseringen av omsetningsstedet som er nevnt i nr. 1

bokstav a) for en transaksjon med en aksje som foretaket har gjennomført i egenskap av foretak som driver systematisk internhandel for denne aksjen.

Foretaket som driver systematisk internhandel, kan utøve denne retten bare så lenge det offentliggjør samlede kvartalsvise opplysninger om de transaksjonene det har gjennomført i egenskap av foretak som driver systematisk internhandel for vedkommende aksje som gjelder seneste kalenderkvartal, eller del av kalenderkvartal, da foretaket opptrådte som foretak som driver systematisk internhandel for denne aksjen. Disse opplysningene skal gjøres tilgjengelige senest en måned etter avslutningen av hvert kalenderkvartal.

Foretaket kan også utøve denne retten i tidsrommet mellom den dato som er angitt i artikkel 41 nr. 2, eller den dato da foretaket begynner sin virksomhet som foretak som driver systematisk internhandel for en aksje, avhengig av hvilken dato som kommer sist, og den datoen da samlede kvartalsvise opplysninger i tilknytning til en aksje først må offentliggjøres.

3. De samlede kvartalsvise opplysningene nevnt i nr. 2 annet ledd skal inneholde følgende opplysninger om aksjen for hver handelsdag i vedkommende kalenderkvartal:

- a) høyeste pris,
- b) laveste pris,
- c) gjennomsnittspris,
- d) samlet antall aksjer som er handlet,
- e) samlet antall transaksjoner,
- f) andre opplysninger som foretaket som driver systematisk internhandel beslutter å gjøre tilgjengelige.

4. Dersom transaksjonen ikke er gjennomført i henhold til reglene for et regulert marked eller et MTF, skal et av følgende verdipapirforetak, etter avtale mellom partene, sørge for å offentliggjøre disse opplysningene:

- a) det verdipapirforetaket som selger vedkommende aksje,
- b) det verdipapirforetaket som opptrer på vegne av eller ordner transaksjonen for selgeren,
- c) det verdipapirforetaket som opptrer på vegne av eller formidler transaksjonen for kjøperen,
- d) det verdipapirforetaket som kjøper vedkommende aksje.

I mangel av en slik avtale skal opplysningene offentliggjøres av det første verdipapirforetaket som omfattes av en av bokstavene a) til d) i fallende rekkefølge.

Partene skal treffe alle rimelige tiltak for å påse at transaksjonen blir offentliggjort som en enkelt transaksjon. To tilsvarende handler som inngås samtidig og til samme pris med en og samme motpart, skal derfor anses som en enkelt transaksjon.

Artikkel 28

(Artikkel 28, 30 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Utsatt offentliggjøring av store transaksjoner

Det kan tillates utsatt offentliggjøring av opplysninger om transaksjoner i et tidsrom som ikke er lenger enn tidsrommet angitt i tabell 4 i vedlegg II for vedkommende klasse av aksjer og transaksjoner, forutsatt at følgende kriterier er oppfylt:

- a) Transaksjonen skjer mellom et verdipapirforetak som handler for egen regning, og en av dette foretakets kunder.
- b) Transaksjonen er lik eller større enn relevant minste kvalifiserende størrelse, som angitt i tabell 4 i vedlegg II.

For å fastsette relevant minste kvalifiserende størrelse i henhold til bokstav b), skal alle aksjer som er opptatt til notering på et regulert marked klassifiseres i samsvar med gjennomsnittlig daglig omsetning, som skal beregnes i samsvar med artikkel 33.

*AVSNITT 4***Fellesbestemmelser om innsyn før og etter handelen***Artikkel 29*

(Artikkel 27 nr. 3, 28 nr. 1, 29 nr. 1, 44 nr. 1 og 45 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Offentliggjøring og tilgang til opplysninger om innsyn før og etter handelen

1. Et regulert marked, et MTF eller et foretak som driver systematisk internhandel, skal anses for kontinuerlig å offentliggjøre opplysninger før handelen i vanlig åpningstid dersom opplysningene blir offentliggjort så snart de blir tilgjengelige i vanlig åpningstid for vedkommende regulerte marked, MTF eller foretak som driver systematisk internhandel, og er tilgjengelige inntil de blir ajourført.

2. Opplysninger før og etter handelen om transaksjoner som gjennomføres på omsetningssteder i vanlig åpningstid, skal gjøres tilgjengelige så nær sanntid som mulig. Opplysninger etter handelen om slike transaksjoner skal i alle tilfeller gjøres tilgjengelige innen tre minutter etter at transaksjonen er gjennomført.

3. Opplysninger om en porteføljehandel skal gjøres tilgjengelige for hver enkelt transaksjon så nær sanntid som mulig, idet det tas hensyn til behovet for å fastsette prisen på bestemte aksjer. Hver enkelt transaksjon skal vurderes separat for å kunne bestemme om utsatt offentliggjøring av opplysninger om denne transaksjonen er mulig i henhold til artikkel 28.

4. Opplysninger etter handelen om transaksjoner som gjennomføres på et omsetningssted, men utenfor vanlig åpningstid, skal offentliggjøres før åpningen av neste handelsdag for det omsetningsstedet der transaksjonen ble gjennomført.

5. For transaksjoner som gjennomføres utenfor et omsetningssted, skal opplysninger etter handelen offentliggjøres

a) så nær sanntid som mulig dersom transaksjonen gjennomføres i løpet av en handelsdag på det mest relevante marked for vedkommende aksje, eller i verdipapirforetakets vanlige åpningstid. Opplysninger etter handelen om slike transaksjoner skal i alle tilfeller gjøres tilgjengelige innen tre minutter etter at transaksjonen ble gjennomført,

b) i tilfeller som ikke omfattes av bokstav a), umiddelbart ved begynnelsen av verdipapirforetakets vanlige åpningstid eller senest før åpningen av neste handelsdag på det mest relevante marked for vedkommende aksje.

Artikkel 30

(Artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Offentlighetens tilgang til opplysninger før og etter handelen

Med hensyn til artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF og denne forordning skal opplysninger før og etter handelen anses for å være offentliggjort eller gjort tilgjengelige for offentligheten dersom de er gjort allment tilgjengelige for investorer i Fellesskapet på en av følgende måter:

- a) gjennom systemene til et regulert marked eller et MTF,
- b) gjennom systemene til en tredjemann,
- c) gjennom egne ordninger.

Artikkel 31

(Artikkel 22 nr. 2 i direktiv 2004/39/EF)

Opplysninger om kunders ordrer med prisbegrensning

Et verdipapirforetak skal anses for å ha offentliggjort opplysninger om kunders ordrer med prisbegrensning som ikke kan utføres umiddelbart, dersom det oversender ordren til et regulert marked eller et MTF som driver et handelssystem med ordrebok, eller sikrer at ordren blir offentliggjort og lett kan utføres så snart markedsvilkårene tillater det.

Artikkel 32

(Artikkel 22 nr. 2 og artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Ordninger for offentliggjøring av opplysninger

Alle ordninger for å offentliggjøre opplysninger som er vedtatt i henhold til artikkel 30 og 31, skal oppfylle følgende vilkår:

- a) Ordningen skal omfatte alle rimelige tiltak som er nødvendige for å sikre at opplysningene som skal offentliggjøres, er pålitelige, fortløpende blir kontrollert for feil og blir rettet så snart feil blir oppdaget.
- b) Ordningen skal lette sammenslåingen av opplysningene med tilsvarende opplysninger fra andre kilder.
- c) Ordningen skal gjøre opplysningene tilgjengelige for offentligheten på forretningsmessige vilkår uten forskjellsbehandling og til en rimelig kostnad.

Artikkel 33

(Artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Beregninger og estimater for aksjer som er opptatt til notering på et regulert marked

1. For hver aksje som blir opptatt til notering på et regulert marked, skal relevant vedkommende myndighet for aksjen sikre at følgende beregninger blir foretatt for aksjen umiddelbart etter avslutningen av hvert kalenderår:
 - a) gjennomsnittlig daglig omsetning,
 - b) gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner,
 - c) for de aksjene som oppfyller vilkårene i artikkel 22 nr. 1 bokstav a) eller b), aksjens frie omløp 31. desember,
 - d) dersom aksjen er en likvid aksje, gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer.

Dette nummer og nr. 2 kommer ikke til anvendelse på en aksje som først er opptatt til notering på et regulert marked fire uker eller mindre før utgangen av kalenderåret.

2. Ved beregningen av gjennomsnittlig daglig omsetning, gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer og gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner skal det tas hensyn til alle ordrer som er utført i Fellesskapet for vedkommende aksje mellom 1. januar og 31. desember foregående år, eller eventuelt den delen

av året da aksjen var opptatt til notering på et regulert marked og ikke var suspendert fra handel på et regulert marked.

Ved beregningen av gjennomsnittlig daglig omsetning, gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer og gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner for en aksje, skal dager som ikke er handelsdager i den relevante vedkommende myndighets medlemsstat, ikke tas med.

3. Før en aksje første gang blir opptatt til notering på et regulert marked, skal den relevante vedkommende myndighet for aksjen påse at det utarbeides estimater for denne aksjen av gjennomsnittlig daglig omsetning, børsverdien slik den vil være ved åpningen av første handelsdag og, der estimatet av markedsverdien er 500 millioner euro eller mer,

- a) gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner og, for de aksjene som oppfyller vilkårene i artikkel 22 nr. 1 bokstav a) eller b), aksjens frie omløp,
- b) dersom en aksje blir estimert til å være en likvid aksje, gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer.

Estimatene skal gjelde for seksukersperioden etter at aksjen er opptatt til notering eller eventuelt slutten av denne perioden, og skal ta hensyn til eventuell tidligere handelshistorikk for aksjen samt for aksjer som anses for å ha tilsvarende egenskaper.

4. Etter at en aksje første gang er opptatt til notering på et regulert marked, skal den relevante vedkommende myndighet for aksjen påse at tallene nevnt i nr. 1 bokstav a)-d) blir beregnet på grunnlag av opplysninger om de fire første ukenes notering, som om en henvisning til 31. desember i nr. 1 bokstav c) var en referanse til avslutningen av de fire første ukenes notering, så snart som praktisk mulig etter at disse opplysningene blir tilgjengelige, og i alle tilfeller før utgangen av seksukersperioden nevnt i artikkel 22 nr. 5.

5. I løpet av et kalenderår skal den relevante vedkommende myndighet påse at det foretas en gjennomgåelse og om nødvendig en ny beregning av gjennomsnittlig daglig omsetning, gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer, gjennomsnittlig antall gjennomførte daglige transaksjoner og fritt omløp, når det skjer en endring i tilknytning til aksjen eller utstederen som i betydelig grad og varig påvirker de tidligere beregningene.

6. Beregningene nevnt i nr. 1-5, som skal offentliggjøres på eller før første handelsdag i mars 2009, skal foretas på grunnlag av opplysninger fra det regulerte markedet eller de regulerte markedene i den medlemsstat som er det mest relevante marked med hensyn til likviditet for vedkommende aksje. Forhandlede transaksjoner i henhold til artikkel 19 skal derfor ikke inngå i beregningene.

Artikkel 34

(Artikkel 27, 28, 29, 30, 44 og 45 i direktiv 2004/39/EF)

Offentliggjøring og virkning av resultater av nødvendige beregninger og estimater

1. På første handelsdag i mars hvert år skal vedkommende myndighet, for hver aksje som den er relevant vedkommende myndighet for og som ble opptatt til notering på et regulert marked ved utgangen av foregående kalenderår, påse at følgende opplysninger offentliggjøres:

- a) gjennomsnittlig daglig omsetning og gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner, som beregnet i samsvar med artikkel 33 nr. 1 og 2,
- b) fritt omløp og gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer, når dette blir beregnet i samsvar med artikkel 33 nr. 1 og 2.

Dette nummer kommer ikke til anvendelse på aksjer som artikkel 33 nr. 1 annet ledd kommer til anvendelse på.

2. Resultatene av estimatene og beregningene som kreves i henhold til artikkel 33 nr. 3, 4 eller 5, skal offentliggjøres så snart det er praktisk mulig etter at beregningen eller estimatet er ferdig.

3. Opplysningene nevnt i nr. 1 eller 2 skal anses som offentliggjort når de er offentliggjort av Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn i samsvar med nr. 5.

4. I denne forordning gjelder følgende:

- a) Klassifiseringen basert på offentliggjøringen nevnt i nr. 1 skal gjelde for den tolv månedersperioden som begynner 1. april etter offentliggjøringen og slutter 31. mars påfølgende år.
- b) Klassifiseringen basert på estimatene i henhold til artikkel 33 nr. 3 skal gjelde fra relevant første gangs opptak til notering og fram til utgangen av seksukersperioden nevnt i artikkel 22 nr. 5.
- c) Klassifiseringen basert på beregningene i henhold til artikkel 33 nr. 4 skal gjelde fra utgangen av seksukersperioden nevnt i artikkel 22 nr. 5 og fram til
 - i) 31. mars påfølgende år i tilfeller der avslutningen av seksukersperioden faller mellom 15. januar og 31. mars (medregnet begge datoer) i et gitt år,
 - ii) i alle andre tilfeller, påfølgende 31. mars etter utgangen av denne perioden.

Klassifiseringen basert på de nye beregningene i henhold til artikkel 33 nr. 5 skal imidlertid gjelde fra datoen for offentliggjøring og, med mindre det foretas nye beregninger i henhold til artikkel 33 nr. 5, fram til 31. mars påfølgende år.

5. Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn skal på grunnlag av opplysninger den har mottatt fra eller på vegne av vedkommende myndigheter på sitt nettsted offentliggjøre konsoliderte og regelmessig ajourførte lister over

- a) alle foretak som driver systematisk internhandel med hensyn til en aksje som er opptatt til notering på et regulert marked,
- b) alle aksjer som er opptatt til notering på et regulert marked, med angivelse av
 - i) gjennomsnittlig daglig omsetning, gjennomsnittlig antall daglige transaksjoner og, for de aksjene som oppfyller vilkårene i artikkel 22 nr. 1 bokstav a) eller b), aksjens frie omløp,
 - ii) dersom aksjen er en likvid aksje, gjennomsnittlig verdi av utførte ordrer og standard markedsstørrelse for vedkommende aksje,
 - iii) dersom aksjen er en likvid aksje som er utpekt som ytterligere likvid aksje i samsvar med artikkel 22 nr. 3, navnet på vedkommende myndighet som utpekte den, og
 - iv) den relevante vedkommende myndighet.

6. Vedkommende myndighet skal påse at første offentliggjøring av opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav a) og b) skjer på første handelsdag i juli 2007 på grunnlag av referanseperioden 1. april 2006-31. mars 2007. Som unntak fra nr. 4 skal klassifiseringen basert på denne offentliggjøringen gjelde for den fem månedersperioden som begynner 1. november 2007 og slutter 31. mars 2008.

KAPITTEL V**OPPTAK AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL NOTERING***Artikkel 35*

(Artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Omsettelige verdipapirer

1. Omsettelige verdipapirer skal anses som fritt omsettelige i henhold til artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF dersom de kan omsettes mellom partene i en transaksjon og deretter overføres uten begrensninger, og dersom alle verdipapirer innenfor samme klasse som vedkommende verdipapir er ombyttelige.

2. Omsettelige verdipapirer som er underlagt en begrensning med hensyn til omsettelighet, skal ikke anses som fritt omsettelige med mindre denne begrensningen sannsynligvis ikke vil forstyrre markedet.

3. Omsettelige verdipapirer som ikke er betalt i sin helhet, kan anses som fritt omsettelige dersom det er truffet tiltak for å sikre at deres omsettelighet ikke er begrenset og at tilstrekkelige opplysninger om at de ikke er betalt i sin helhet og følgene av dette for aksjeeierne, er offentlig tilgjengelige.

4. Ved utøvelsen av sin skjønnsmyndighet til å bestemme om en aksje skal opptas til notering, skal et regulert marked ved vurderingen av om aksjen vil kunne omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte, ta i betraktning følgende:

- a) fordelingen av disse aksjene i offentligheten,
- b) historisk finansiell informasjon, opplysninger om utstederen og opplysninger som gir en forretningsoversikt, og som skal utarbeides i henhold til direktiv 2003/71/EF, eller som på annen måte er eller vil bli offentlig tilgjengelige.

5. Et omsettelig verdipapir som er offisielt notert i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/34/EF⁽¹⁾, og hvis notering ikke er suspendert, skal anses for å være fritt omsettelig og for å kunne omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte.

6. I henhold til artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF skal det regulerte markedet, når det vurderer om et omsettelig verdipapir som nevnt i artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav c) i nevnte direktiv kan omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte, ta i betraktning om følgende kriterier er oppfylt, avhengig av arten av det verdipapiret som skal opptas til notering:

- a) Villkårene for verdipapiret er klare og utvetydige og gir mulighet for en sammenheng mellom prisen på verdipapiret og prisen eller et annet verdimål på det underliggende.
- b) Prisen eller et annet verdimål på det underliggende er pålitelig og offentlig tilgjengelig.
- c) Det foreligger tilstrekkelige offentlig tilgjengelige opplysningene til at verdipapiret kan verdsettes.
- d) Ordningene for å fastsette oppgjørspriksen for verdipapiret sikrer at denne prisen i tilstrekkelig grad gjenspeiler prisen eller et annet verdimål på det underliggende.

- e) Dersom oppgjøret av verdipapiret krever eller gjør det mulig å levere et underliggende verdipapir eller en underliggende eiendel i stedet for kontant oppgjør, finnes det hensiktsmessige framgangsmåter for oppgjør og levering for det underliggende samt hensiktsmessige ordninger for å få relevante opplysninger om det underliggende.

Artikkel 36

(Artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF)

Andeler i foretak for kollektiv investering

1. Et regulert marked skal, når det opptar andeler i et foretak for kollektiv investering til notering, og uansett om vedkommende foretak er opprettet i samsvar med direktiv 85/611/EØF, forsikre seg om at foretaket for kollektiv investering følger eller har fulgt framgangsmåtene for registrering, melding eller andre framgangsmåter som er en nødvendig forutsetning for markedsføring av andeler i foretaket for kollektiv investering innenfor det regulerte markedets jurisdiksjon.

2. Uten at det berører direktiv 85/611/EØF eller andre deler av Fellesskapets regelverk for eller nasjonal lovgivning om foretak for kollektiv investering, kan medlemsstatene fastsette at overholdelse av kravene nevnt i nr. 1 ikke er en nødvendig forutsetning for at andeler i et foretak for kollektiv investering kan opptas til notering på et regulert marked.

3. Ved vurderingen av om andeler i et foretak for kollektiv investering av åpen type kan omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte i samsvar med artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, skal det regulerte markedet ta i betraktning følgende:

- a) fordelingen av disse andelene i offentligheten,
- b) om det finnes hensiktsmessige ordninger for markedspleie, eller om foretakets forvaltningsselskap har hensiktsmessige alternative ordninger for investorer som ønsker å innløse sine andeler,
- c) om investorene får tilstrekkelig åpne opplysninger om verdien av andelene ved den periodiske offentliggjøringen av netto andelsverdi.

4. Ved vurderingen av om andeler i foretak for kollektiv investering av lukket type kan omsettes på en rettferdig, velordnet og effektiv måte i samsvar med artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2004/39/EF, skal det regulerte markedet ta i betraktning følgende:

- a) fordelingen av disse andelene i offentligheten,

⁽¹⁾ EFT L 184 av 6.7.2001, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2005/1/EF.

- b) om investorene får tilstrekkelig åpne opplysninger om verdien av andelene, enten ved offentliggjøring av opplysninger om fondets investeringsstrategi eller ved den periodiske offentliggjøringen av netto andelsverdi.

Artikkel 37

(Artikkel 40 nr. 1 og 2 i direktiv 2004/39/EF)

Derivater

1. Når et finansielt instrument av den type som er oppført i avsnitt C nr. 4-10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF opptas til notering, skal regulerte markeder kontrollere at følgende vilkår er oppfylt:

- a) Vilkårene for kontrakten som oppretter det finansielle instrumentet skal være klare og utvetydige og gi mulighet for en sammenheng mellom prisen på det finansielle instrumentet og prisen eller et annet verdimål på det underliggende.
- b) Prisen eller et annet verdimål på det underliggende skal være pålitelig og offentlig tilgjengelig.
- c) Det skal foreligge tilstrekkelige offentlig tilgjengelige opplysninger til at derivatet kan verdsettes.
- d) Ordningene for å fastsette oppgjørspriksen for kontrakten skal være slik at denne prisen i tilstrekkelig grad gjenspeiler prisen eller et annet verdimål på det underliggende.
- e) Dersom oppgjøret av derivatet krever eller gjør det mulig å levere et underliggende verdipapir eller en underliggende eiendel i stedet for kontant oppgjør, skal det foreligge hensiktsmessige ordninger som gjør at markedsdeltakere kan få relevante opplysninger om det underliggende samt hensiktsmessige framgangsmåter for oppgjør og levering av det underliggende.

2. Når det finansielle instrumentet er av den type som er oppført i avsnitt C nr. 5, 6, 7 eller 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, kommer nr. 1 bokstav b) ikke til anvendelse dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) Kontrakten som oppretter det aktuelle instrumentet, skal kunne gjøre det mulig å opplyse markedet om prisen eller et annet verdimål på det underliggende, eller for markedet å vurdere dette, dersom prisen eller verdimålet ellers ikke er offentlig tilgjengelig.
- b) Det regulerte markedet skal sikre at det finnes hensiktsmessige tilsynsordninger for å overvåke handel med og oppgjør av slike finansielle instrumenter.
- c) Det regulerte markedet skal sikre at oppgjør og levering, enten fysisk levering eller kontant oppgjør, kan utføres i samsvar med kontraktsvilkårene og -betingelsene for disse finansielle instrumentene.

KAPITTEL VI

FINANSIELLE DERIVATER

Artikkel 38

(Artikkel 4 nr. 1 punkt 2 i direktiv 2004/39/EF)

Andre finansielle derivaters egenskaper

1. Med hensyn til avsnitt C nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF skal en kontrakt som ikke er en kontrakt for samtidig levering i henhold til nr. 2 i denne artikkel, og som ikke omfattes av nr. 4, anses for å ha samme egenskaper som andre finansielle derivater og for ikke å ha kommersielle formål dersom den oppfyller følgende vilkår:

- a) Den oppfyller ett av følgende kriterier:
 - i) Den omsettes i et handelssystem i en tredjestat som utfører en lignende oppgave som et regulert marked eller et MTF.
 - ii) Det er uttrykkelig angitt at den skal omsettes, eller er underlagt reglene, på et regulert marked, i et MTF eller i et slikt handelssystem i en tredjestat.
 - iii) Det er uttrykkelig angitt at den tilsvarende en kontrakt som omsettes på et regulert marked, i et MTF eller i et slikt handelssystem i en tredjestat.
- b) Den gjøres opp av en oppgjørssentral eller et annet foretak som utfører de samme oppgavene som en sentral motpart, eller det finnes ordninger for betaling eller sikkerhetsstillelse i tilknytning til kontrakten.
- c) Den er standardisert slik at særlig prisen, mengden, leveringsdato eller andre vilkår i hovedsak bestemmes med henvisning til regelmessig offentliggjorte priser, standardmengder eller standardleveringsdatoer.

2. I nr. 1 menes med «kontrakt for samtidig levering» en kontrakt om salg av en råvare, eiendel eller rettighet, der det er fastsatt at levering skal skje innenfor det lengste av følgende tidsrom:

- a) to handelsdager,

b) det tidsrom som er allment anerkjent som standardleveringsperiode på markedet for vedkommende råvare, eiendel eller rettighet.

En kontrakt er imidlertid ikke en kontrakt for samtidig levering dersom det, uansett kontraktens uttrykkelige vilkår, er en forståelse mellom kontraktspartene om at levering av det underliggende skal utsettes og ikke skje innenfor det tidsrom som er nevnt i første ledd.

3. Med hensyn til avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF skal en derivatkontrakt som gjelder et underliggende omhandlet i nevnte avsnitt eller i artikkel 39, anses for å ha samme kjennetegn som andre finansielle derivater dersom et av følgende vilkår er oppfylt:

a) Kontrakten gjøres opp kontant, eller kan gjøres opp kontant dersom en av partene ønsker det, av en annen grunn enn mislighold eller en annen hendelse som fører til heving av kontrakten.

b) Kontrakten omsettes på et regulert marked eller innenfor et MTF.

c) Kontrakten oppfylder vilkårene i nr. 1.

4. En kontrakt skal anses for å ha kommersielle formål i henhold til avsnitt C nr. 7 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF og for ikke å ha samme egenskaper som andre finansielle derivater i henhold til avsnitt C nr. 7 og 10 i nevnte vedlegg, dersom den inngås med eller av en operatør eller forvalter av et energioverføringsnett, et energibalanseringssystem eller et rørledningsnett, og det er nødvendig å opprettholde balansen mellom tilbudet av og etterspørselen etter energi på et gitt tidspunkt.

Artikkel 39

(Artikkel 4 nr. 1 punkt 2 i direktiv 2004/39/EF)

Derivater i avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF

I tillegg til derivatkontrakter av den typen som er nevnt i avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF, skal en derivatkontrakt som gjelder et av følgende elementer omfattes av nevnte avsnitt dersom den oppfylder kriteriene i nevnte avsnitt og i artikkel 38 nr. 3:

a) telekommunikasjonsbåndbredde,

b) lagringskapasitet for råvarer,

c) overførings- eller transportkapasitet for råvarer, via kabel, rørledning eller på andre måter,

d) en tildeling, kreditt, tillatelse, rettighet eller en tilsvarende eiendel som er direkte knyttet til levering, distribusjon eller forbruk av energi fra fornybare ressurser,

e) en geologisk, miljømessig eller annen fysisk variabel,

f) enhver annen ombyttelig eiendel eller rettighet, bortsett fra en rett til å motta en tjeneste, som kan overføres,

g) en indeks eller et mål knyttet til prisen på eller verdien av eller volumet av transaksjoner med en eiendel, rettighet, tjeneste eller plikt.

KAPITTEL VII

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 40

Ny vurdering

1. Minst hver annet år, og etter samråd med Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, skal Kommisjonen på nytt vurdere definisjonen av «transaksjon» i denne forordning, tabellene i vedlegg II samt kriteriene for bestemmelse av likvide aksjer i artikkel 22.

2. Kommisjonen skal, etter samråd med Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, på nytt vurdere bestemmelsene i artikkel 38 og 39 med hensyn til kriteriene for å bestemme hvilke instrumenter som skal anses for å ha samme kjennetegn som andre finansielle derivater, eller for å ha kommersielle formål, eller som omfattes av avsnitt C nr. 10 i vedlegg I til direktiv 2004/39/EF dersom de andre kriteriene i nevnte avsnitt er oppfylt med hensyn til disse instrumentene.

Kommisjonen skal legge fram en rapport for Europaparlamentet og Rådet samtidig som den legger fram sine rapporter i henhold til artikkel 65 nr. 3 bokstav a) og d) i direktiv 2004/39/EF.

3. Kommisjonen skal senest to år etter datoen for anvendelse av denne forordning og etter samråd med Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn på nytt vurdere tabell 4 i vedlegg II og legge fram for Europaparlamentet og Rådet en rapport om resultatene av denne nye vurderingen.

*Artikkel 41***Ikraftredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning får anvendelse fra 1. november 2007, med unntak av artikkel 11 og artikkel 34 nr. 5 og 6, som får anvendelse fra 1. juni 2007.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 10. august 2006.

For Kommisjonen

Charlie McCREEVY

Medlem av Kommisjonen

VEDLEGG I

Tabell 1

Liste over felter for rapporteringsformål

Felt	Beskrivelse
1. Identifisering av rapporterende foretak _F	En entydig kode for å identifisere foretaket som utførte transaksjonen.
2. Handelsdag	Den handelsdag da transaksjonen ble utført.
3. Handelstidspunkt	Det tidspunkt transaksjonen ble utført, i lokal tid for vedkommende myndighet som transaksjonen vil bli rapportert til, samt grunnlaget for rapportering av transaksjonen, uttrykt i samordnet universell tid (UTC) +/- antall timer.
4. Kjøps-/salgsindikator	Angir om transaksjonen var et kjøp eller et salg fra det rapporterende verdipapirforetakets side eller, i tilfelle av en rapport til en kunde, fra kundens side.
5. Handel i egenskap av	Angir om foretaket utførte transaksjonen <ul style="list-style-type: none"> – for egen regning (enten på egne vegne eller på vegne av en kunde), – for en kundes regning og på kundens vegne.
6. Identifisering av instrumentet	Dette skal bestå av <ul style="list-style-type: none"> – en entydig kode, som eventuelt skal fastsettes av den vedkommende myndighet som rapporten skal legges fram for, og som identifiserer det finansielle instrumentet som er gjenstand for transaksjonen, – dersom vedkommende finansielle instrument ikke har noen entydig identifikasjonskode, skal rapporten inneholde navnet på instrumentet eller, når det gjelder en derivatkontrakt, kontraktens egenskaper.
7. Instrumentkodetype	Kodetypen som benyttes til å identifisere instrumentet.
8. Identifisering av underliggende instrument	Identifiseringen av verdipapiret som er den underliggende eiendelen i en derivatkontrakt, samt det omsettelige verdipapiret som omfattes av artikkel 4 nr. 1 punkt 18 bokstav c) i direktiv 2004/39/EF.
9. Kodetype for identifisering av underliggende instrument	Kodetypen som benyttes til å identifisere det underliggende instrumentet.
10. Instrumenttype	Den harmoniserte klassifiseringen av det finansielle instrumentet som er gjenstand for transaksjonen. Beskrivelsen skal minst angi om instrumentet tilhører en av de høyeste kategoriene i en ensartet internasjonalt anerkjent standard for klassifisering av finansielle instrumenter.
11. Forfallsdato	Forfallsdatoen for en obligasjon eller en annen form for gjeldsinstrument, eller utøvelsesdatoen/forfallsdatoen for en derivatkontrakt.
12. Derivattype	Den harmoniserte beskrivelsen av derivattypen bør skje i samsvar med en av de høyeste kategoriene fastsatt i en ensartet internasjonalt anerkjent standard for klassifisering av finansielle instrumenter.
13. Salgs-opsjon/kjøpsopsjon	Spesifikasjon av om en opsjon eller et annet finansielt instrument er en salgs- eller kjøpsopsjon.
14. Utøvelsespris	Utøvelsesprisen for en opsjon eller et annet finansielt instrument.
15. Prismultiplikator	Antallet enheter av vedkommende finansielle instrument som inngår i en handelspost; for eksempel antallet derivater eller verdipapirer som inngår i én kontrakt.
16. Enhetspris	Prisen per verdipapir eller derivatkontrakt, eksklusive provisjon og (der dette er relevant) påløpt rente. For et gjeldsinstrument kan prisen uttrykkes enten i en valuta eller som en prosentandel.

Felt	Beskrivelse
17. Prisenhet	Den valuta som prisen er uttrykt i. Dersom prisen for en obligasjon eller en annen form for gjeldsinstrument blir uttrykt som en prosentandel, skal denne prosentandelen angis.
18. Mengde	Antallet enheter av de finansielle instrumentene, obligasjoners nominelle verdi eller antallet derivatkontrakter som inngår i transaksjonen.
19. Mengdeenhet	Angivelse av om mengden er antallet enheter av de finansielle instrumentene, obligasjonenes nominelle verdi eller antallet derivatkontrakter.
20. Motpart	Identifisering av transaksjonens motpart. Denne identifiseringen skal bestå av: <ul style="list-style-type: none"> – dersom motparten er et verdipapirforetak, en entydig kode for dette foretaket, som eventuelt skal fastsettes av den vedkommende myndighet som rapporten skal legges fram for, – dersom motparten er et regulert marked, et MTF eller en enhet som opptrer som sentral motpart, den entydige harmoniserte identifikasjonskoden for markedet, MTF-et eller enheten som opptrer som sentral motpart, slik det er angitt på listen offentliggjort av vedkommende myndighet i vedkommende enhets hjemstat i samsvar med artikkel 13 nr. 2, – dersom motparten ikke er et verdipapirforetak, et regulert marked, et MTF eller et foretak som opptrer som sentral motpart, bør den identifiseres som «kunde» av det verdipapirforetaket som utførte transaksjonen.
21. Identifisering av omsetningssted	Identifisering av omsetningsstedet der transaksjonen ble utført. Denne identifiseringen skal bestå av: <ul style="list-style-type: none"> – dersom vedkommende sted er et omsetningssted, dets entydige harmoniserte identifikasjonskode, – ellers: koden «OTC».
22. Transaksjonens referansenummer	Et entydig identifikasjonsnummer for transaksjonen som gis av verdipapirforetaket eller en tredjemann som rapporterer på foretakets vegne.
23. Annulleringsmerke	En angivelse av om transaksjonen ble annullert.

Tabell 2

Ytterligere opplysninger til bruk for vedkommende myndigheter

Felt	Beskrivelse
1. Identifisering av rapporterende foretak	Dersom en entydig kode som nevnt i tabell 1 i vedlegg I ikke er tilstrekkelig for å identifisere motparten, bør vedkommende myndigheter treffe egnede tiltak som sikrer identifiseringen av motparten.
6. Identifisering av instrumentet	Den entydige koden som alle vedkommende myndigheter er blitt enige om, og som kommer til anvendelse på vedkommende finansielle instrument, skal benyttes.
20. Motpart	Dersom en entydig kode eller en entydig harmonisert identifikasjonskode som nevnt i tabell 1 i vedlegg I ikke er tilstrekkelig for å identifisere motparten, bør vedkommende myndigheter treffe egnede tiltak som sikrer identifiseringen av motparten.

VEDLEGG II

Tabell 1

Opplysninger som skal offentliggjøres i samsvar med artikkel 17

Type system	Beskrivelse av system	Sammendrag av opplysninger som skal offentliggjøres i samsvar med artikkel 17
Handelssystem med ordrebok basert på løpende auksjoner	Et system som ved hjelp av en ordrebok og en handelsalgoritme uten medvirkning fra mennesker fortløpende sammenstiller salgsordrer med tilsvarende kjøpsordrer på grunnlag av beste tilgjengelige pris.	Det samlede antall ordrer og de aksjene de representerer på hvert prisenivå, for minst de fem beste kjøps- og salgsprisenivåene.
Prisbasert handelssystem	Et system der transaksjoner blir gjennomført på grunnlag av faste priser som fortløpende blir gjort tilgjengelige for deltakerne, noe som krever at markedspleierne opprettholder priser av en størrelse som svarer til medlemmenes og deltakernes behov for å handle i en markedsstørrelse, og som samtidig tar hensyn til den risiko som markedspleieren selv utsetter seg for.	Beste kjøp og salg etter pris for hver markedspleier i vedkommende aksje, sammen med volumene knyttet til disse prisene.
Handelssystem med periodiske auksjoner	Et system som sammenstiller ordrer på grunnlag av en periodisk auksjon og en handelsalgoritme uten medvirkning fra mennesker.	Den pris der handelssystemet med auksjoner best oppfyller sin handelsalgoritme og det volumet som potensielt kan utføres til denne prisen.
Handelssystemer som ikke faller inn under de tre første definisjonene	Et hybridssystem som faller inn under to eller flere av de første tre definisjonene, eller et system der prisfastsettelsesprosessen er av en annen type enn den som gjelder for de tre systemene definert ovenfor.	Tilstrækkelige opplysninger om nivået for ordrer eller priser samt interessen for handel; særlig de fem beste kjøps- og salgsprisenivåene og/eller toveispriser for hver markedspleier i aksjen, dersom egenskapene ved prisdannelsesmetoden tillater dette.

Tabell 2

Ordrer av større omfang enn normalt på markedet

(i euro)

Klassifisering etter gjennomsnittlig daglig omsetning (GDO)	GDO < 500 000	500 000 ≤ GDO < 1 000 000	1 000 000 ≤ GDO < 25 000 000	25 000 000 ≤ GDO < 50 000 000	GDO ≥ 50 000 000
Minstestørrelse på ordrer som anses for å være av stort omfang sammenlignet med normal markedsstørrelse	50 000	100 000	250 000	400 000	500 000

Tabell 3

Standard markedsstørrelse

(i euro)

Klassifisering etter gjennomsnittlig transaksjons-verdi (GTV)	GTV < 10 000	10 000 ≤ GTV < 20 000	20 000 ≤ GTV < 30 000	30 000 ≤ GTV < 40 000	40 000 ≤ GTV < 50 000	50 000 ≤ GTV < 70 000	70 000 ≤ GTV < 90 000	osv.
Standard markeds- størrelse	7 500	15 000	25 000	35 000	45 000	60 000	80 000	osv.

Tabell 4

Utsatt offentliggjøring; terskler og frister

Tabellen nedenfor viser, for hver klasse av aksjer etter gjennomsnittlig daglig omsetning (GDO), minste kvalifiserende transaksjonsstørrelse som gjelder for aksjeklasse og tillatt utsettelse av offentliggjøring.

		Aksjeklasse etter gjennomsnittlig daglig omsetning (GDO)			
		GDO < 100 000 euro	100 000 euro ≤ GDO < 1 000 000 euro	1 000 000 euro ≤ GDO < 50 000 000 euro	GDO ≥ 50 000 000 euro
		Minste kvalifiserende transaksjonsstørrelse for tillatt utsettelse			
Tillatt utsettelse av offentliggjøring	60 minutter	10 000 euro	Den høyeste verdien av 5 % av GDO og 25 000 euro	Den laveste verdien av 10 % av GDO og 3 500 000 euro	Den laveste verdien av 10 % av GDO og 7 500 000 euro
	180 minutter	25 000 euro	Den høyeste verdien av 15 % av GDO og 75 000 euro	Den laveste verdien av 15 % av GDO og 5 000 000 euro	Den laveste verdien av 20 % av GDO og 15 000 000 euro
	Fram til handelsdagens avslutning (eller fram til klokken tolv neste handelsdag dersom handelen finner sted i de siste to timene av handelsdagen)	45 000 euro	Den høyeste verdien av 25 % av GDO og 100 000 euro	Den laveste verdien av 25 % av GDO og 10 000 000 euro	Den laveste verdien av 30 % av GDO og 30 000 000 euro
	Fram til avslutningen av neste handelsdag etter handelen	60 000 euro	Den høyeste verdien av 50 % av GDO og 100 000 euro	Den høyeste verdien av 50 % av GDO og 1 000 000 euro	100 % av GDO
	Fram til avslutningen av andre handelsdag etter handelen	80 000 euro	100 % av GDO	100 % av GDO	250 % av GDO
	Fram til avslutningen av tredje handelsdag etter handelen		250 % av GDO	250 % av GDO	